

**ŠKOLSKO / OPĆINSKO-GRADSKO NATJECANJE
UČENIKA IZ GEOGRAFIJE 2008. GODINE
5. RAZRED**

Zaporka _____ Bodovi _____

3

1. Zadatak riješite uz pomoć satelitskog snimka Zemlje.

a) Odakle je snimljena Zemlja?

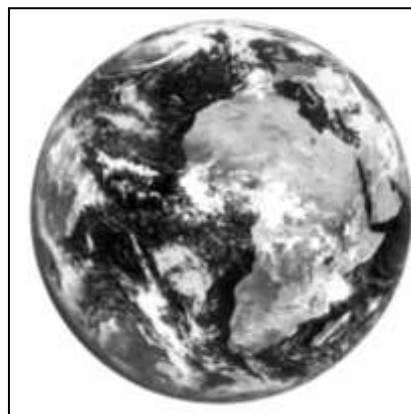
_____

b) Koji kontinent se na snimci vidi u cijelosti?

_____

c) Koliki se dio Zemljine površine vidi na snimci?

_____

2

2. Zamišljena putanja po kojoj Zemlja putuje oko Sunca naziva se _____.

2

3. Svaki vremenski pojas širok je _____°, a vremenska razlika dva susjedna pojasa je _____ (upišite koliko sati).

2

4. Datumska granica nalazi se približno uz meridijan čija je vrijednost _____°, a prolazi kroz _____ ocean.

2

5. Na nebeskom svodu se orijentiramo pomoću zvijezde _____ koja se nalazi u zvijezdju _____.

Sljedeće zadatke riješite uz priloženu fotografiju.

6. Kako se zove umanjeni prikaz Zemlje na slici? _____

2

2

7. Pojmove označene strjelicama upišite u predviđene pravokutnike.

2

8. Obilježite kosim crtama južnu polutku.

2

9. Označite kružićem najjužniju točku koja ne sudjeluje u rotaciji Zemlje.

3	
---	--

10. Zaokružite slova ispred točnih tvrdnji o Suncu. Četiri tvrdnje su točne.

- a) U Sunčevom sustavu su svi planeti manji od Sunca.
- b) Oko Sunca kruži 8 planeta.
- c) Sunčeva sila teža je slabija od Zemljine.
- d) Sunce je izvor svjetlosti na Zemlji.
- e) Sunce je zvijezda koja je najbliža Zemlji.

3	
---	--

11. Zaokružite slova ispred točnih tvrdnji o meridijanima. Četiri tvrdnje su točne.

- a) Ako ih ucrtavamo na svakih 1° ima ih 360.
- b) Početni meridijan je najduži.
- c) Početni meridijan i ekvator se sijeku u Atlantiku.
- d) Geografski smještaj nekog mjesta može biti istočno ili zapadno od početnog meridijana.
- e) Sva mjesta kroz koja prolazi isti meridijan imaju podne po mjesnom vremenu u istom trenutku.

3	
---	--

12. Zaokružite slova ispred točnih tvrdnji o izmjeni godišnjih doba. Četiri tvrdnje su točne.

- a) Na sjevernoj polutci ljetni suncostaj je 21. lipnja.
- b) Kada su ravnodnevice, sunčeve zrake padaju okomito na ekvator.
- c) U vrijeme zimskog suncostaja na sjevernoj polutci, dan je najduži na južnoj polutci.
- d) Kada je na sjevernoj polutci zimski suncostaj, Sunčeve zrake padaju okomito na južnu obratnicu.
- e) Proljeće na južnoj polutci počinje 21. ožujka.

3	
---	--

13. Zaokružite slova ispred geografskih karata koje ubrajamo u skupinu tematskih karata. Toj skupini pripadaju četiri od navedenih karata.

- a) topografska
- b) povijesna
- c) turistička
- d) opća
- e) cestovna
- f) politička

Sljedeće zadatke riješite na skici toplinskih pojasa.

2

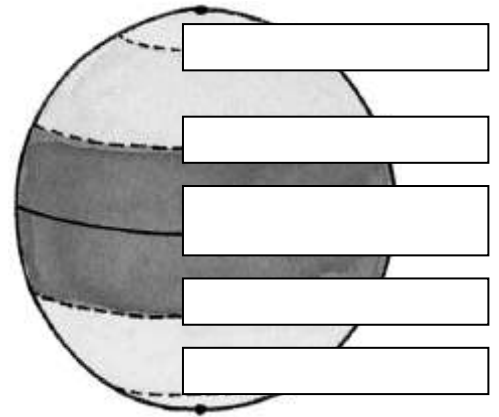
14. Ispunite toplinske pojaseve u kojima se izmjenjuju polarni dan i polarnu noć.

2

15. Upišite slovo H u toplinski pojas u kome se nalazi Hrvatska.

3

16. U odgovarajući pravokutnik na crtežu upišite naziv paralele koja je granica južnog umjerenog i žarkog pojasa.

2

17. Koji je zajednički naziv za cjelokupno more na Zemlji? _____

2

18. Kako se zove naša galaktika? _____

2

19. Kako se zove mjesečeva mijena u kojoj je osvijetljen najveći dio Mjeseca? _____

2

20. U kojem gradu se nalazi zvjezdarnica Greenwich? _____

2

21. Koliko sati približno traje jedan okretaj Zemlje oko svoje osi? _____

2

22. Kako se zovu stručnjaci koji pregledavaju, odabiru i stručno obrađuju snimke i podatke o zemljištu, te na osnovu toga izrađuju geografske karte? _____

Sljedeće zadatke riješite karti svijeta.

2

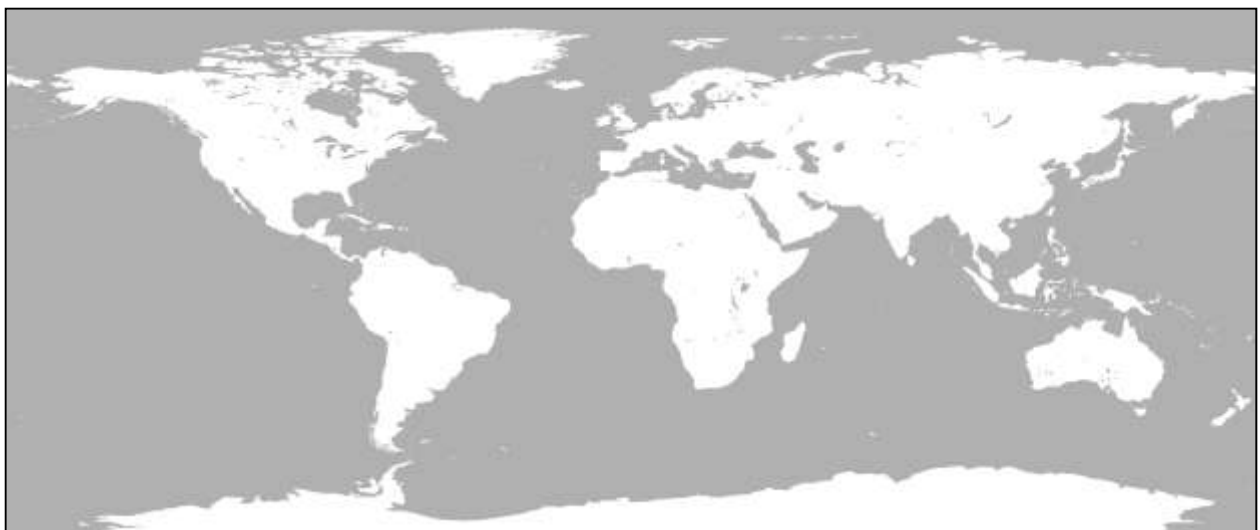
23. Najmanji ocean obilježite brojem 4.

3

24. Najveći kontinent obilježite brojem 1, a onaj na kome živimo brojem 2.

3

25. Kontinent na kome se nalazi točka koja je 90° južno od ekvatora obilježite brojem 3.

3

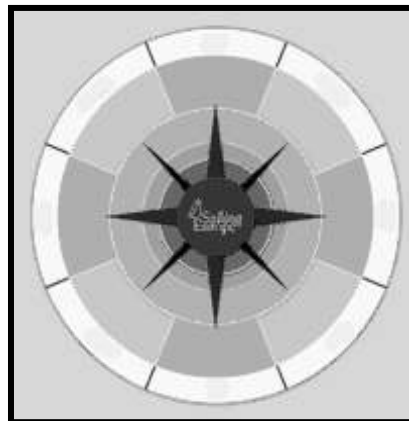
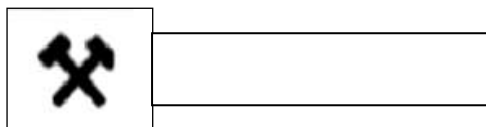
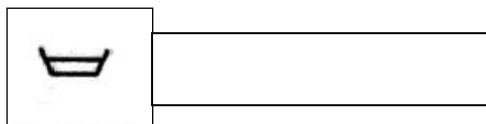
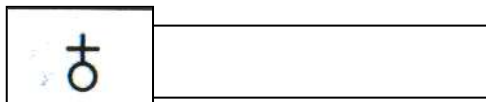
26. Pored brojeva napišite na koju se Zemljinu veličinu odnose.

a) 510 000 000 km² _____

b) oko 40 000 km _____

3

27. Pored kartografskih znakova napišite što znače.

2

28. Na gornjoj skici upišite pune nazive glavnih strana svijeta.

Sljedeće zadatke riješite na skici Sunčevog sustava.

2

29. Zaokružite najmanji planet. To je planet _____.

2

30. Prekrižite planet Zemlju.

